

Proměny západní Evropy v 16. století

Francie, Španělsko, Nizozemsko, Anglie

Uč. 122 - 123

Ptáčníková Ivana

Francie – silný stát

- 16. století ve F. – náboženské války
- Spory mezi katolíky a protestanty = hugenoty (čti igenoty)
- Snaha o smír – královský sňatek katoličky Markéty z Valois a hugenota Jindřicha Navarského
- Neúspěch – hugenoti, kteří přijeli na svatbu byli povražděni (asi 20 tis.)
- *Zajímavost : Při takzvané Bartolomějské noci zahynuly v Paříži tři tisíce lidí. V dalších dnech bylo po celé Francii pobito dalších 20 tisíc hugenotů. Jindřich na poslední chvíli prchl do Navarry, Markéta zůstala v Paříži, kde ji bratr držel pod zámkem. Posléze směla za chotěm odjet, ale nikdy s ním neměla děti a každý z manželů se netajil četnými aférkami. Tím by Jindřichova cesta dějinami mohla skončit, jenže osud mu přichystal ještě jedno dějství.*
-

Jindřich Navarský

Markéta z Valois

Bartolomějská noc - Paříž 1572

Jindřich IV. Navarský

- Královský rod Valois vymírá – následníkem Jindřich Navarský
- Odpor katolické šlechty – Jindřich přestupuje na katolickou víru
- Král Jindřich IV. Navarský - zaručil náboženský smír
- Hospodářský rozkvět
 - obnovení obchodu a řemesel
 - osídlování Kanady a Severní Ameriky

Mapa kolonizace Severní a Jižní Ameriky

Španělské oblasti

Oblasti nárokované Španělskem

Portugalské oblasti

Francouzské oblasti

Francouzské oblasti nárokované Británii

Britské oblasti

Ruské oblasti

Habsburské Španělsko

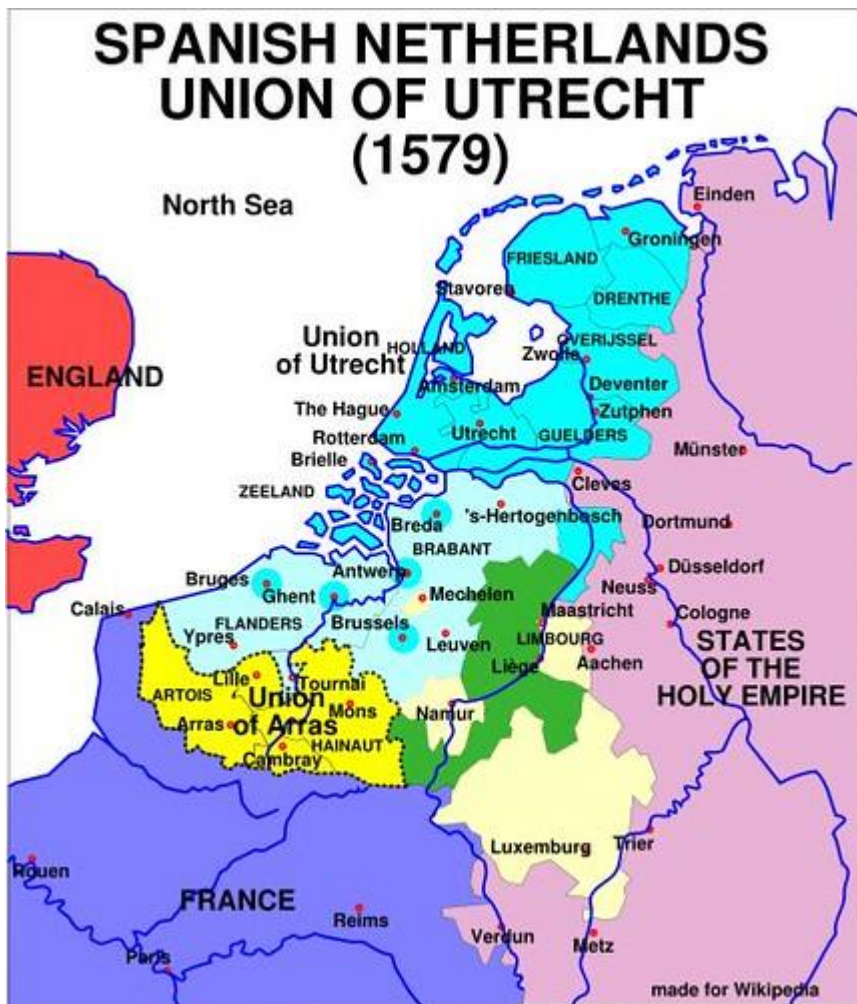
- Absolutní moc krále Filipa II.
- Povolená pouze katolická církev, vyznavači jiných náboženství museli zemi opustit

Nesmírně schopný a pracovitý
španělský král Filip II.
Habsburský

Nizozemsko

- - velmi bohatá země – mořeplavců, stavitelů lodí a obchodníků a výrobců látek
- Ale pod vládou Španělska – Habsburků
- Vysoké daně, pronásledování protestantů na severu Ni → povstání
- Španělé převaha – Nizozemci zaplavují část sev. území mořem – ústup Španělů – kompromis **sever Nizozemska - nezávislost**
- Velký rozkvět hospodářství a zámořského obchodu – **veliké zisky**

Oblast, která vyhlásila nezávislost na Španělsku – utrechtská unie

Průřez holandským poldrem

Poldry vzniklé odvodněním mořského dna. Vznikly ohrazováním části vodní plochy moře či jezera a jeho následným odvodněním. Veškerá nově získaná půda se nachází pod hladinou okolního moře a je třeba fungujících čerpacích stanic pro zajištění odvodnění území poldru. Vznikaly již v 16. století.

Alžbětinská Anglie

- Anglie – podpora nizozemské revoluce proti Španělům

Alžběta I.

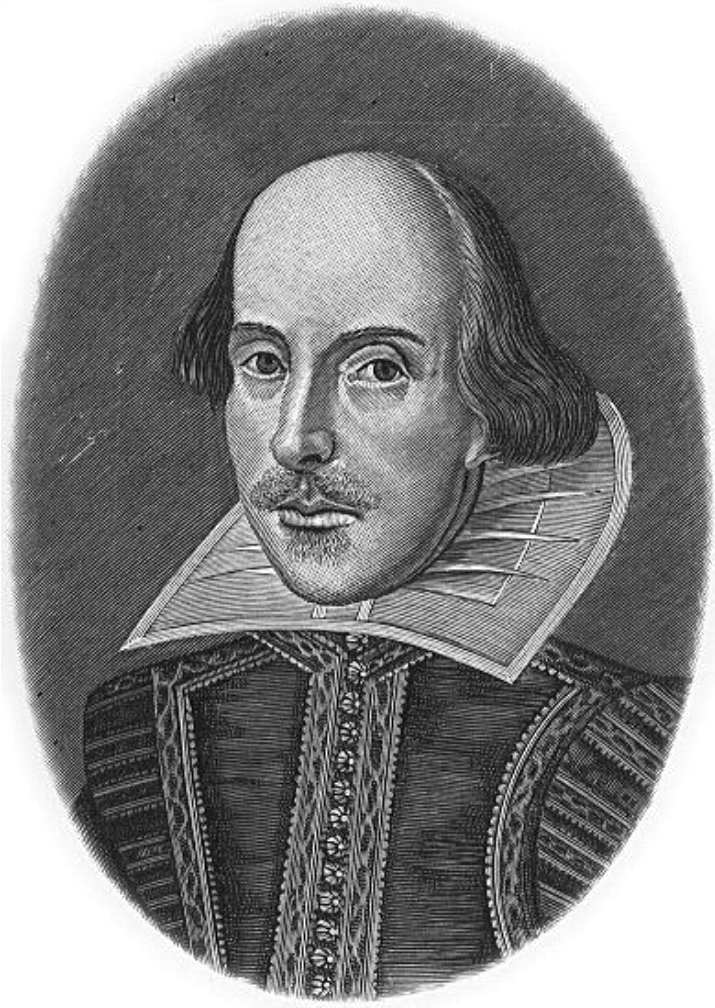
- Angličané začali pronikat do zámořských oblastí, hlavně k americkým břehům, kde ale narazily na zájmy Španělska.
- Anglické lodě se uchýlovaly k pirátským způsobům - velmi často přepadávaly španělské lodě, přivážející do Evropy zlato a další bohatství z amerických kolonií.
- To vše se dělo se souhlasem státu a královny, které tito piráti odváděli část svých výtěžků.

Francis Drake

- Pirát ve službách Alžběty – povýšen Alžbětou do šlechtického stavu
- Vedla války se Španělskem – nechávala piráty potápět španělské lodě, které vozily incké zlato z jižní Ameriky
- V roce 1588 anglické loďstvo, která vedl sir Francis Drake, zničilo Španělskou flotilu zvanou Armada.

Alžbětinská doba

William Shakespeare

- Období vlády Alžběty bývá uváděno jako alžbětinská doba – „zlatý věk“ anglických dějin
- Vyznačuje se mimo jiné rozvojem anglického divadla, jehož představitelem byl William Shakespeare.

Alžbětinská doba

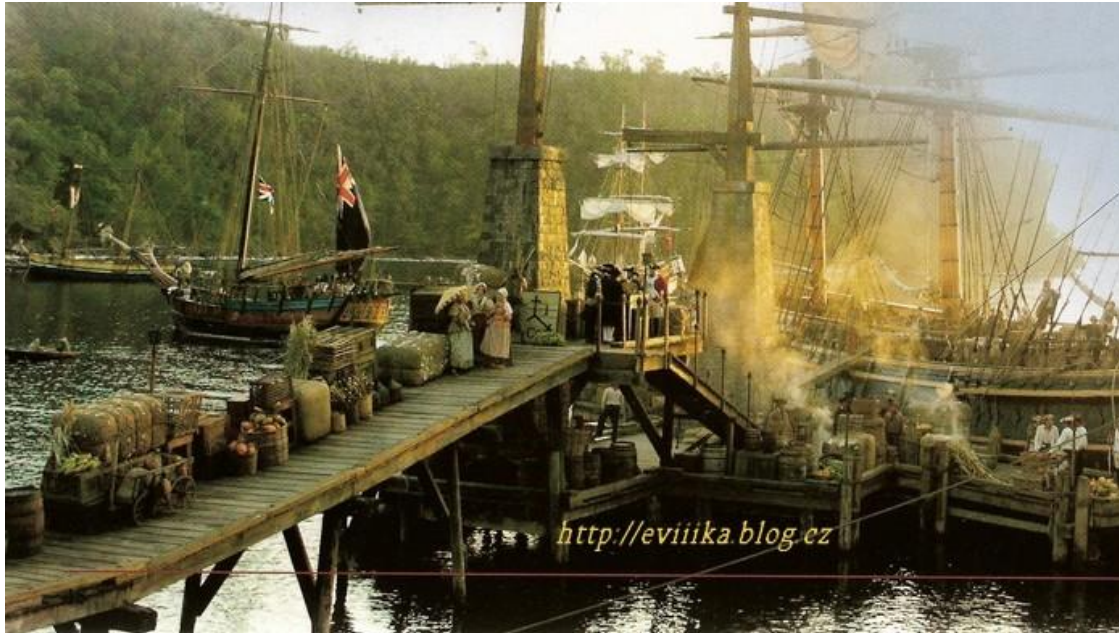
- Podpora anglikánské církve
- Konec náboženských sporů
- Podpora námořního obchodu – směr Sev. Amerika a Indie
- Rozvoj hospodářství, obchodu a kultury

- V roce 1600 vzniká Východoindická společnost, která organizovala pronikání Angličanů do Indie.
- Na její počest pojmenovali část severoamerického území Virginie.

Východoindická společnost

Když evropští objevitelé poprvé připluli do Východní Indie, ohromilo je pohádkové bohatství, jež se jim tam nabízelo. Zlato, stříbro, slonovina, hedvábí a exotická koření vzbuzovaly v obchodnících hlad po zisku. Zvláště Angličané byli velmi úspěšní v podpoře těchto obchodních cest.

Východoindická společnost, kterou založili, se postupně rozrůstala a získávala moc a vliv. Muži v čele Východoindické společnosti toužili i nadále navyšovat její jmění a začali hledat nové zdroje zboží na bohatých plantážích Karibiku.

Jakub I.

- Alžběta umírá bezdětná, nikdy se nevdala.
- Už za jejího života jednala královská rada se skotským králem Jakubem, který měl velký nárok na anglický trůn. Jeho matku Marii Stuartovnu nechala Alžběta popravit.
- Po Alžbětině smrti roku 1603 na něj také usedl.